

THE STAR

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1897

Amerikos Lietuviu Kat. Savaitinis Laikraštis

Nj. 47

PHILADELPHIA, PA., 20 D. LAPKRICIO (NOVEMBER) 1914 M.

Metai XIV.

Kares atbalsiai Suvalkiioie

Mušių ties Suvalkais - Simnu aprašymas. Augustavo miškuose atsirado daug vilkų, kurie draskę sužeistuosius kareivius. vokiečiai buvo suėmę Seinų vyskupą. Nuo bombardavimo sudeginta Pajevonio bažnyčia, visiškai sugriauta Alvito baž., o Simno bažnyčia labai sugadinta. Sužeisti lietuviai kareiviai Carskoje Selo ligonbutyje.

Popiezius ragina sustabdyti kare.

Rusai užėmė Krakovo tvirtovę. Austrijokai giriasi sumušę rusus ir serbus.

Lenkijoje vokiečiai sumuse rusus

Rumunija prisidėsianti karėn? Rusu-Vokiečių laivynu mušis Baltijos jur.

Paskiausios Žinios iš Karės.

Rusai prisipažįsta prie savo nepasisekimų pastaromis dienomis Lenkijoje, ties Vloclavku. Bet sykiu tvirtina apie jų pasisekimus Rytinėje Prūsijoje. Sulig vyriausiojo štabo pranešimų rusai laimėję smarkų mūšį ties Gumbine — Angerburgu.

Vokiečių kriumenę Lenkijoje veda generolas von Hindenburg. Jis nuolat stiprina savo pozicijas tarp Varta ir Visla upių ir traukia čia didžiausias savo armijos spēkas. Iš to matyti, kad čia jis rengiasi duoti rusams smarkų mūšį.

— Iš Petrogrado praneša, jog turkai rengiasi užimti Batumą (Rusijos uostą Kaukaze). Rusai taipogi nesnaudžia ir siunčia ten daug naujos kariumenės.

— Belgijoje ir Prancijoje vokiečiai keliose vietose pastumti atgal. Pasitraukdami jie iš kaimo Chauvencourt, ant upės Meuse, po tuo kaimu užtaisė minas ir uždegė, kada čia pribuvo prancūzai. Kas su tais kareiviais atsitiko, esą, baisu ir pamislyti.

Londono gauta žinių, jog Ostendo apylinkėje vokiečiai taipgi daug minu užtaisė.

Iš Svedijos atėjo žinia apie smarkų mūšį Rusų ir Vokiečių laivynu Baltijos jūroje, netoli Svedijos pakraščiu.

Iš Petrogrado praneša, jog Turkijos keli karės laivai įėjo į Danubos itaką. Rumunija, kuri tai leido, peržengė savo neutralitetą ir tokiu būdu tapo įtraukta karėn. Sąjungiečiai spiritinai pareikalavo iš Rumunijos vyriausybės pasisakyti, kiekios pusės ji laikysis: Vokietijos ir Turkijos, ar sąjungiečių.

J. M. Brooklyno Vyskupas Mundelein.

PAŠVENTIMAS NAJU ALTORIŲ IR DIRMAVONĖ MAS-PETH'O BAŽNYČIOJE, L. I., NEW YORK.

Pereitą ketvergą, 12 d. lapkričio Atsimainymo lietuvių bažnyčioje J. M. vyskupas Mundelein suteikė šv. Dirmavonės Sakramentą. Nepaisant, kad tai buvo šokia diena, žmonių prisirinko pilnutėlė bažnyčia, kad ne visiems ištėko nei sėdynių. Iš kaimyninių parapijų ton iškilmen pas vietinį kleboną kun. A. Miluką atvyko keliolika kunų. J. M. vyskupą patiko kelios vyrų ir moterų draugystės, sustoję ilgomis linijomis gatvėje, priešais bažnyčią. Mergaičių ir berniukų dvi kolonnos pradėdant nuo bažnyčios durų toli buvo nusitiesę abipus gatvės, kuria turėjo atvykti Jo Malonybė. Visi vaikai turėjo po didelę raudoną radastą (American beauty), prie to mergaitės buvo baltai pasirėdžiusios ir su baltais velionais ant galvų. Visa ta paroda, plevėsuojant draugysčių paausutoms vėliavoms, kuriąs žvilgomis ypatingai gausūs to ryto saulės spinduliai, darė neapsakytai malonų reginį. Turbūt to paveiklo gražumas atkvietė ir kelis anglų laikraščių fotografus bei reporterius, kurie, kiek buvo galima pastebėti, su indomumu taikėsi suimti ant popierės kiekvieną tos ceremonijos žingsnį ir pozą. Kaip tik J. M. vyskupas atvyko ir išlipo iš savo automobilias, tuoj pradėjo skambinti bažnyčios varpai, ir puikiai išmokytas vietinio vargonininko Poremskio choras užgiedojo kartu su vargonų trimytais tam tikras giesmes. Visi žmonės ir vaikai suklauptę priimti ganytojišką palaiminimą, po kam visa procesija paskui vyskupą nvedjo blianyčion.

Prieš dirmavonę J. M. vyskupas Mundelein pašventė naujus, tikrai artistiškus altorius, klebono kun. A. Miluko įtaisytus. Po tam kun. Kodis pasakė apie dirmavonę pamokslą lietuviškai, jam užbaigus, Jo Malonybė gana ilgai ir gražbylingai paaiškino apie tą jau padrūtinimo sakramentą angliškai. Savo pamokselo pradžioje vyskupas atkartotinai išgyrė puikų bažnyčios papuošimą, t. y. naujų altorių ir viso sanktuariumo ir ypatingai elegantiškos sakyklos dekoracijos.

Altoriai, kuriuos kun. Milukas atėjęs Maspetho parapijon klebonu davė padaryti, (padirbo juos lietuvius p. Kazlauckas) yra gražaus gotiško stiliaus. Vienas tų altorių paties klebono dovana, ir pagal to blianyčion padaryt

kiti du—didysis ir šoninis, po vyrų pusei. Visi trys nutepliofi rausvojo ir balto marmuro spalvomis, o bokšteliai ir festonai paausuoti. Atrodo kaip tikro akmens.

Didysis altorius turi apie 30 pėdų aukščio ir 12 pėdų ilgio. Viršuje, didelės Viešpaties Atsimainymo paveikslas ant stiklo—Rafaelio kopija. Iš šonų, kapitėlėse,—Panelės švė. ir šv. Juozapo stovylos po 7 pėdas aukščio. Kapitelių koliumnos ir stovylų pastovai nuteplioti raudonojo marmuro spalva. Viršuje kapitelių, stogeliuose—serapinų paveikslai.

Apatinėje didžiojo altoriaus dalyje—viršuj mensos keturi koplytėlėse sėdinti evangelistai, pagal Corregio, pačiame viduryje už ciborium'o—Sv. Dvasios paveikslas balandėlio pavidale. Visi tie paveikslai auksiniame lauke. Altoriaus galuose—Viešpaties užgimimas po kairei—ir V. Krikštas po dešinei pus i. Ciborija su labai gražiais gotiškais išdrožinėjimais; jos koplytėlė visa išdėta grynu auksu iš oro ir iš vidaus. Žemutinėje dalyje, iš pryšakio po mena viduryje Rafaelio paskutinis Vakarienis, iš šalių Panelės švenčiausios Nusidėjėlių Užtarytojos ir Gerojo Piemens paklydusia avele nešino paveikslai. Ant sanktuariaus sienų du milžiniški paveikslai (10 pėdų per 8) Stebūklingas žuvų sugavimas—Viešpats Jezus su apaštalais dviejuose valtyse ant Genazareto ežero, saule tekant. Toli matytis to ežero gražūs kalnuoti krantai išmarginti skaitlingų miestų ir didelių namų triobėsiais. Kitame šone Nukan kinimas šv. Stepono (dar neužbaigtas). Virš tų dviejų paveikslų, lubose iš abiejų šonų, ant blekės nupiešta po du archaiolai, rodančių nekaip debesiuose Lietuvos Vytį ir Popiežiaus herbą. Apačioje anų didžiųjų paveikslų labai gražūs keturi aniolūkai, su lietuviškų vaikučių veidukais, nupiešti bestovj ant aukurų tarp radastų žiedų, laiką išvnyjotas vėliavas Zemaitijos, Lietuvos ir abiejų Brooklyno vyskupijos ganytojų—J. M. vyskupo K. McDonnell ir J. M. vysk. J. Mundelein'o herbus Sanktuariumo sienos nupieštos lietuviškos liaudies (sermėgių) spalva, išdabinta gausiai aukso galionais, kurie su karališka karmazino altoriaus kolumnų kapitelių spalva daro labai malonų ir majestotišką įspūdį. Aplinkui Viešpaties Atsimainymo paveikslą langų stikle (viršutinėje dalyje) išdrožinėta didelis 20 pėdų vainikas, ant kurio viršaus nupieštos visokios gėlės ir miško medžių vaisiai. Aukso ir karmazino kaspiniai padidina grožę to altorių papuošiančio vainiko.

Viršuje šoninių altorių, moterų pusėje milžiniškas šv. Onos paveikslas, nutepliotas pagal lietuvių tipus, puikiuose pauksuotuose rėmuose. Vyrų-gi pusėje toks jau paveikslas—Suteikimo Raktų Valdžios šv. Petruai. Pačiamegi altoriuje, paveikslai: Golgota, Geras Samaritonas ir Viešpaties Prisikėlimas. Altoriaus galuose didelės stovylos šv. Vincento a Paulio su dviem mažais vaikučiais ir šv. Roko. Moterų pusėje ant vidurio altoriaus, gotiškoje koplytėlėje labai graži Neperstojančios Pagelbos stovyla, auksu ir sidabru žerinti. Pati koplytėlė taipogi gausiai išaukuota. Ant altoriaus galų stovylos šv. Ritos ir šv. Mykolo arkaniole. Cia jau palei altorių didelė Sv. Antano stovyla, kitoj pusėj Saldžiausios Sirdies V. J. ant mažų altorių, tarp didžiojo ir šv. Onos altoriaus, pasienyje labai gražus altorius P. šv. Rožančiaus—stovylų grupą—Panelės švenčiausia su kudikėliu, sėdinti ant žemės rutulio ir duodanti ražančių abipusiai klupštiečiam šv. Domi-

ninkui ir šv. Katarinai. Zemiau Panelės šv. kojų — šunelis laikantis savo dantise degantį žibintuvą. — Domini canis, — kaip pravaržiuota šv. Dominiką.

Sanktuariazų grindys, altoriaus laiptai ir Dievo stalas padirbti iš geriausio aržūlo ir puikiai nužvilginti palitura.

Ambona nuimta nuo Dižiojo altoriaus sienos, kurią dabina dabar milžiniškas paveikslas—Stebūklingas Žuvų Pagavimas — ir pastatyta bažnyčios aslon bei perdirbta, persistato gražiausiu šventynės papuošalu. Jos septynios sienose įtalpinti kopytėlių pavidalo aptaisuose šventųjų paveikslai: šv. Kazimiero karalaičio Letuvos globėjis, šv. Elzbietos, šv. Augustino, Palaimintos Joanos d'Arek, šv. Mykolo arkanio, šv. Julijonos kankinės ir šv. Jurgio. Tų paveikslų tarpus dabina balto marmuro pašininiai ir išauksuoti dailydės darbo marginiai. Apačia nutepliota rausvu ju marmuru ir artistiškai padabinta pašininiais. Koltumna, prie kurios ambona pritvirtinta, taipgi rausvu ju marmuru nutepliota, o viršus plačiai apdėtas žibančiu auksu. Ineinanti bažnyčioje ta kokietaška ambona pirmiausia traukia į save akį nelygu brangus žibutis. Taipgi labai smagu akims reginį perstato sumanus keleriopu marmuro spalvų — balto, rausvojo ir žaliojo — suderinimas, mažose altorių kolumnėlėse, su išauksuotais kraštais ir elegantiškais karmazino įbraizais. Visą krūvon suėmus, turim pripažinti teisybę, jog tokio artizmo ir išlavinto skonio, kiek šiandien matome Maspetho lietuvių bažnyčios vyriausiose dekoracijose, ačiū sumanauš ir darbštaus klebono, kun. A. Miluko trisauki, reiklia įšiekti vien brangiausiame katalikų maldnamuose. Neveilti tad ir J. M. vryskupas, Mundulein, grožėdamasi tomis dekoracijomis, po kelis syk išgyrė laike savo pamokslo.

Prie dirnavonės priėjo suviršum 150 vaikučių ir suaugusių žmonių. Po visų bažnyčioje ceremonijų vryskupas su viešais svečiais kunigais nuėjo klebonijon pas Kun. A. Miluką ant pietų, kur užtruko kelias valandas.

P. Ant. Kazlauckas, padirbęs tuos gražius altorius ir ambona, yra įdomus žmogus. Pats per save išimokines rašto, rusų—japonų karėje jis tarnavo kaip kalvis ir gavo kelis medalius už atsižymėjimą ypač prie Mukden'o.

Po kari atvykęs Amerikon, dirbdamas prie visokių meisterių jis vis mėgino ką naujo pramokti. Nuo nekurio laiko jis pradėjo su keliais darbininkais lietuviais darbą pertaisymo namų, padirbimą įvairių meblių ir įrengimą kancelerijų (ofisų). Jersey City lietuviams apsipirkus seną triobėsi, jis aną perdirbo ant bažnyčios ir padirbo altorių. Dirbo jis taipgi kun. J. Sestoko (Aušros Vartų) bažnyčioje New Yorke. Bet kurie tik matė Maspeth'o bažnyčios altorius, sanktuariumą ir artistišką amboną, pripažįsta, kad iš p. A. Kazlaucko išeis pasekmingas šventynių ir bažnytinių daiktų dirbėjas.

Tepliorystės darbą, (kaina bus apie porą tūkstančių dolerių) Maspeth'o bažnyčioje atliko irgi lietuviai—artistas p. F. R. Bagdonas, kurio nekuriuos paveikslus toje bažnyčioje galima paskaityti prie labiausiai nusiekusių. Maspeth'o svetimtaučiai gyventojai, matydami taip gražiai išpuoštą bažnyčią iš lauko ir viduryje pačių lietuvių, įgijo daug augštesnę nuomonę apie mūsų žmones. Iš karto nekurie anglai, ateidami į bažnyčią, su nepasitikėjimu žiūrėjo į lietuvius dailides ir artistus, kraipė galvas, bet

dabar negali atsigerėti ir nesigali savo pagyrimo taip darbininkams kaip ir klebonui ir parapijiečiams. Nemažai padėjo p. A. Kazlauckui prie altorių darbo ir p. Čizauskas iš Astorijos labai gabus dailidė.

— Tai gi visas bažnyčios papuošimo darbas kun. A. Miluko bažnyčioje atliktas lietuvių ir už tris kartžemesnę kainą. Svetimtaučiams užmokėta tik už medį (apie 800 dol.), maliavą ir kitokią medžiagą. Nedyvai tad, kad Maspeth'o parapijiečiai didžiuojasi savo bažnyčia. Džiaugiasi ir iš Brooklyn'o ir kitų miestų skaitlingai atvažiuojanti kas šventą dieną mūsų broliai. Prieš sumą šventomis dienomis dabar paprastas dalykas matyti pilnus tramvajus iš toliaus atvažiuojančių žmonių, pažiūrėti Maspeth'o bažnyčios ir pasiklausyti jos klebono gražių pamokslų.

Raportieris.

Iš Lietuvos.

VOKIECIAI SUVALKUOSE. Nuvažinoti į Suvalkus dabar galima tik arkliais arba automobiliu. Gelžkelis vokiečių išdraskytas ir mūsų dabar sutaisomas, Ant linijos Gardinas — Suvalkai traukiniai eina tik lig Augustavo, toliaus važiuojant pritrauktas, nes vokiečiai išsproginę gelžkelio tiltą per Budos ežerėlį netolies Augustavo. Prie laikinio tilto padirbimo mūsų sapersai stoji darban antrą dieną po vokiečių išvayrumi ir dabar, rodos, bene už baigė.

Antroji gelžkelio linija į Suvalkus iš Oranų per Alytą taipgi suaukinta. Traukiniai vaikstinėja tik lig Seštakavos stoties (už Simno). Toliaus ant 47 verstų lig Suvalkų visas gelžkelis išgrautas. Išsproginata vandens stotis, bėgių meglzai ir t.t. Ant dešimties verstų ploto vokiečiai nuėmė bėges su špalomis ir išsivežė Prūsijon. Kad ne pasilikę pilimai ir telegrafo stulpai su perkirptomis vielomis — nebūtų galima pažinti gelžkelio. Už Seštakavos vokiečiai išsproginata gi du tiltu po 10 sieksnių. Prie jų atnaujinimo dirba mūsų sapersai ir gelžkeliečių batalionas.

Aplink visur ženkliai kruvino mūšio. Laukai išrausti giliais lig žmogaus ūgio kasimais. Abipus kelio įkalti maži baselėliai, apipinti dygluota viela. Nekuriuose vietose ant kelio iškasta gilios duobės, labai gerai paslėptos ir paskirtos rusams. Ant dugno tų vilko duobių įkalta mediniai kuoleliai ir plieniniai durtuvai.

Ant lauko matyt žymės artilerijos kulku — gilios ir apvalios lig 2 aršunų pločio. Cia pat šrapnelių skeveldros, cilindrai, arklių grobaj, šmotai kraujuotų drabužių, patrontaisės, mėlynai pilki plosčiai vokiečių kareivių, dyki konjako ir alaus buteliai. Matyt vokiečių kareiviai prieš mūsų stiprinius alkoooliu. Cia daugybė butelių, o čia greta broliški kapai...

Pakely nemažai sudėgintų namų ir išgrobūtų sodybų. Nuo čielų kaimų pasilikę tik juodi kaminiai. Užsilikusiose dvarponių namuose nieko sveiko. Iš paduškų ir patalų išleista pūkai, virdulės ant grindų koja supliuškin tas. Spintos, komodų šuplėdės išlaužtos durtuvais ir išstūtos. Ką negalima buvo paimti — sudėginta.

Iškirsta ir išdeginta čieli miško sklypai — vokiečiai

mat išlygino sau apšaudymo plotą. Iš kaimiečių daržų iškasta bulvės, morkos, ridikai ir kiti vaisiai.

Vietos gyventojai, daugiausia lietuviai ir baltgudžiai, vokiečių išgązdinti ir įbauginti, pasitiko mūsų kareivius džiaugdamiesi kaip išgelbėtojus. Vokiečiai Suvalkų gubernijoje paliko apie save ilgą atmintį ir vietos gyventojai netaip greitai ateisgaus.

MUSIS PRIE SUVALKŲ prasidėjo rugsėjo 21 d. jau vakaro prietamsoje. Naktį mūsų kariuomenė visame fronte prisiartinio prie priešo dienai auštant; daug vietose nuo lėmė ant durtuvų ir vietomis išnušėme vokiečius iš pirmutinių pozicijų. Paaikėjo, kad priešas buvo pasidirbęs stiprią poziciją linijoje Bakalarževa—Filipavas, atidalinęs sutvirtintus punktus priešaky link Suvalkų ir Filipavos plento link.

Mūsų kairiame sparne smarkus mūšis ėjo jau 21 rugs. nuo 7 val. ryto, 9. v. ryto vokiečiai atliko keletą galvaturkiškų kontr-atakų. Iš abiejų pusių dirbo šimtai kulkošvaizdžių. Prievakary priešo visos atakos buvo atmuštos ir naktį pasitraukė jis į savo kasimus, prie antrosios linijos.

Rugs. 22 d. mūšis šėlo jau visame fronte. Vokiečiams atvyko sustiprinimai. Visos jų pajėgos buvo atkreiptos į mūsų vidurį. Filipavos plentu užpildinėjo mūsų eiles šarvuoti automobiliai; vieni iššaudė savo patronus grįžo, jų vieton, kiti veikė. Artilerija nesigalėjo patronų. Vienok ir vidury mūsųkiai atmušė visas atakas ir praslinko dar pirmyn.

23 ir 24 rugs. priešas visas pajėgas atkreipė į mūsų dešinių sparną. Mūšis buvo labai karštas, bet vakare 24 rugs. vokiečiai pasergėję, kad mes norime apeiti jų kairių sparną, pradėjo trauktis. 25 rugs. vokiečiams atvyko pagalbon naujos divizijos. 26 rugs. mūšis aptilo visame fronte ir tik nuo Bakalaržavos ir Filipavo pusės vokiečiai nuo vyriausiųjų savo pozicijų leido be paliovos savo fuzgines bombas.

Reikia pažymet vokiečių stebėtiną karišką techniką, bet jų kareivis netaip narsus, kaip japonas ir kritiškame padėjime pasiduoda nelaisven. Beto vokiečių kareivis pasižymi žiaurumu. Žinoma, pasigalėjimas kovoje ne vietoje, bet pririšti nelaisvį prie telegrafo stulpo, kad einantįjį pro šalį galėtų durti į jį gyvą ir paskui nebegyva pamauti durtuvu ir deginti gyvus kazokus (kaip tat buvo prie Suvalkų), tat jau toki niekšystė, nuo kurios nusisukę kiekvienas kovotojas.

SUVALKUOSE buvo paskirtas jau vokiečių gubernatorius ir komendantas. Mieste užvesta buvo vokiečių tvarka ir užrinta rodyties gatvėse vėliau 8 val. vakaro. Kasdieną gyventojams įsakyta buvo prirengti po 200 pusryčių ir 300 pietų. Buvo uždėta miestui kontribucija, nors žmonės užsilaikė ramiai. Buvo surengta prie vokiečių gubernatoriaus deputacija, apie kurią išpradžių kalbėta buvo, kad tat žydu darbas, paskiau gi išsiaiškino, kad ją patis vokiečiai surengė, iš visų tautų surinkę žmonių ir varu prispyrė eiti.

VILKAI AUGUSTAVO MISKULOSE. Augustavo miškuose, prie Prūsijos rubežiaus, kur neseniai buvo dideli

mūšiai, pasirodė vilkų gaujos. Sanitarams dažnai prisėjo su revolveriu rankose varyti vilkus šalyn nuo sužeistųjų. Buvęs sekantis atsitikikimas: mūsų sanitarams bevežant užmštuosius, įklimpo pelkėn ratai; debirbant prie ratų pasigirdo netolies revolverio šūviai. Vienas sanitaras paėjo į tą pusę ir greitai pamatė vokiečių ulaną, kurs atsirėmęs prie medžio šovė į vilkų gaują, kurie jau draskė tulą užmuštą vokiečių. Sanitaras taipgi pradėjo šauti ir vilkai dingo, o vokiečių ulanas liko išgelbėtas.

VILKAVISKIO apskr., Gižų valsčiuje sudegė apie 18 ūkininkų gyvenimai, nuo šovinių užsidedę. Pačiame Vilkaviškio mieste vokiečių sudeginta apskričio valdyba ir sudegė 2 namai. Sužeistas šrapneliu į koją „Žagrės“ vedėjas Varanka. Nuo Vilkaviškio į vakarus daug sudeginta dvarų, kaip antai Kaukalknio, Šiaudiniškiai, Vadsguniai ir tt.

KALVARIJOJE sudeginta majorato dvaras ir elektros malūnas, taip-pat daugybė pašaro, kuri vokiečiai tarė esant rusų kariuomenės. Miestui uždėta buvo 10,000 rublių kontribucijos, iš kurių 3,600 rub. išmokėta, daugiau nebereikalavo. Miesto trobos liko sveikos. Pas Staviškių Gavėną vokiečių kareiviai netyčia nakties laiku uždegė triobas, kuriose patis buvo apsinakvoję. Sudegė 2 vokiečių kareiviu, keliolika arklų ir patronų skrynūtės.

PILVISKIAI, Šuv. gub. Vokiečiai, genami mūsų kariuomenės iš Lietuvos ir negalėdami užtekinai skubiai išvažiuoti mūsų keliais piadavo pakinklius ir raiti dingdavo. Traukiant į Pilviškius vokiečių arkliai buvę taip nuvarginti, kad 16 arklų negalėjo pavežti vienos armos.

ALVYTO bažnyčia (Vilkav. apskr.), atsiradusi tarp dviejų ugnį, tapo visiškai sugriauta. Jos griuvėsiuose žuvo 8 žmonės ir nemaža sužeista. Mat, laike mūšio jon buvo subėgę daug žmonių, kas melstų, kas slėptų, o kas ir eu visa manta susinešė.

PRIE SIMNO miestelio (Šuv. gub.) vokiečiams pasitraukiant buvo iškilę smarkūs susirėmimai. 16 rugsėjo mūsų kariuomenė po priedanga artilerijos užėmė gelžkelio stotį. 17 rugs. anksti rytą vokiečiai savo artilerija nušlavė miestelį, kurs randas 2 verstu nuo stoties. Daugiausia teko katalikų bažnyčiai, kur gyventojai įieškojo pagelbos. Išgriauta viena siena ir igriuvo stogas. Užmušta daug gyventojų. Rusų gi kariuomenė nuo stoties buvo užėmus poziciją pamiškėje. Išėinant iš miestelio mes regėjome beverkiant daug moterų ir vaikų ir nežinant ką daryti. Naktį anksčiau, vokiečiai buvo gulėję ir valgė bažnyčioje. Po pietų mes užėmėme pozicijas ant 1200 žingsnių nuo vokiečių ir praginėme juos iš pirmutinių pozicijų šautuvų ugdimi ir durtuvais, o paskui ir iš Krasnojo igiję daug šaunamosios medegos, maisto ir lauko virtuves.

J. E. SEINU VYSKUPAS KAROSAS, kaip sužinojome iš tikrų šaltinių, buvęs paskutiniu laiku vokiečių suim-

tas Seintose, bet po dviejų valandų vėl paleistas, kadan- gi vyskupo suėmimas padaręs tarp žmonių blogą ispūdi.

KUPISKIS. Kauno gub. 26 rugsėjo š. m. ir tris sekančias kitas dienas buvo čia naujokų statymas ir ėmi- mas. Šiais metais naujokai pašautki buvo čia net iš septynių aplinkinių valsčių, todėl ir skaitliu kur kas buvo jų daugiau, negu kitais metais. Visas tas dienas Kupiškis buvo plūste užplūstas vien jaunais bernuželiais. Nebesant gėrimo įstaigų, visai kitoks naujokų ir ūpas ir užsilaikymas buvo, negu kad anais metais būdavo. Nemaža ir pinigų atliko sutaupyta, o dalis jų atiteko vietiniai „Blaiuviybės dr.“ arbatinei, kuri išties tas dienas buvo grūstė prigrūdus žmonių. Bet ir buvusiose alinėse ne traukė žmonių, tik svaiginančių gėrimų kad ir kažin kaip niekas nebegalėjo gauti. Alinės pas mus dabar šiuo karo metu liko irgi kaip ir kokios arbatinės, ir užsiima daugiausia įvairių užkandų ir gėrų parūpinimu. Taigi ir naujokų ūpo pakilimas nebuvo užtrenktas svaiginančiais gėrimais, kaip kitados dauguma darydavo, bet dabar ji sugebėjo apkreipti viešai dainomis. Pirmasias dienas ir policija, nematydama pavojaus sukilti riaušėms, nedarė jokių trukdymų ir davė pilną liuosybę visur viešai dainuoti. Užtat per keletą dienų taip ir supo—liūliavo miestelį savo dainomis bernuželių būriai. Iš šalies klausant net negalima buvo nesusijūdinus girdėti jaunųjų širdgėlas, ypač šiuo liudnesniu karės metu.

— Po nemažai lietingų ir buvusių atšalusiu dienų, užstojo dabar šiek-tiek vėl gražesnis laikas ir šiltesnis dienos. Žieminiai javai apylinkėje, lietams užlijus, sudygo gerai ir dabar sužėlė, atrodo gražus.

CARAS APSILANKE AUSROS VARTUOSE. Rugsėjo 26 d. apsilankė Vilniuje Jo Didenybė Caras Mikaljus II, aplankęs pravoslavų klištorių ir dvi sužeistųjų kareivių ligoninių, teikėsi atvykti Ausros Vartų kopylėion apie 8 val. vakare. Čia sutiko žmonių minios ir kataličių dvasiškijsa su kapitula ir Vilniaus vyskupijos Administratorium kun. K. Michalkevičium priešakyje. Pabučiavęs kryžių ir apsišlakstęs švestu vandeniu Caras lydimas kun. Administratoriaus, kapitulos ir kitų augštesniųjų valdininkų nivyko pačion kopylėion. Čia prie altoriaus kun. Administratorius rusų kalba pasveikino Carą, išreikšdamas ištikimybės jausmus, linkėdamas šiame kare su vokiečiais kuopasekmingiausio laimėjimo. Saukė Sv. Marijos galobos ant Caro giminės ir Jo valdomojo krašto. Po to Caras pabučiavęs altorių gryžo tagal maloniai kalbėdamas su Ausros klebonu kun. Volodzk. Kun. Administratorius išlydėjo Jo Didenybę iki pat vežimo. Čia nesuskaitoma žmonių minia sušuko: ural! ir augštas stėčias iškelavo gelžkelio stotin.

VOKIECIAI uždėjo ant Suvalkų 100,000 rub. kontrubucija, jiems skubiai pasitraukus liko neišreikalauta. Paimtiejei užstovai paleisti.

DRUSKININKAI, Gardino gub. Ties Druskininkais netaip seniai buvo rusų kariumenės mūšis su vokiečiais

Miestelis nemažai dalei to nukentėjo. Paskutinėmis dienomis Gardino gubernatorius valdiškai ištyrė, kad Druskininkų miestelyje turi nuostolių 86 ramūs gyventojai; sugadinta ir sudėginta 107 namai, kurių dalis buvo užasekuota (užstrakavota), bet niekas dar negavęs asekuracijos. Iš visų nuostolių esą padaryta apie 862 tūkstančių rub. Vietinio administracija prašysianti valdžios, kad nukentėjusiems atlygintų nuostolius valstijos (kaznos) pinigais.

PAEZERIAI, Vilkaviškio apskr. Juozas Stankevičius, Obšrūtų ūkininkas ir „Blaiuviybės“ skyriaus Pilviškij pirminkas, buvo nuvažiavęs su stuika į Prūsus prisiplėšė ten visokių brangenybių: fortepijonų, motorciklų ir kitų daiktų ir parsivežė namo. Užtat rusų kariumenės valžia jį areštavo ir pasėdino kalėjiman. Rusams besitraukiant atgal, įsiai iš kalėjimo išspruko, o užėjus prūsams pradėjo uoliai jiems tarnauti ir nurodinėti, kas yra vaitas, šaltyšius ir tt. Vokiečiams pasitraukus Stankevičius vėl tapo rusų suimtas ir sušaudytas.

SUZEISTIEJI LIETUVIAI KAREIVIAI. Carskoje Selo ligonbutyje (Kolpinskaja gatvė, namai Dvorcovago viedomstva) guli šie sužeistieji kareiviai lietuviai:

1. Cepanis Jonas Kristopo, Svenčionių apskr., Domoliškių vlsčius, Stregoliškių sodž.
2. Zenauskas Juozas Antano, Suvalkų apskr., Antropšino—Andrejevosko valsč., Folvark Kupavo sodž.
3. Jakševičius Juozas, Panevėžio apskr., Naumiesčio valsč., Andreliškių sodž.
4. Krupianskas Boleslavs Stansilovo, Kalvarijos apskr., Liubavo vasė., Pakumų sodž.
5. Janušaitis Fridrikas Simano, Raseinių apskr., Serzeno valsč., Tauragės miestelio.
6. Kasautskas Petras Laurino, Lidos apskr., Zirliundų valsč., Magunų sodž.
7. Ogunauskas Adomas Tamošiaus, Suvalkų miestietis.
8. Kostiukas Lukošius Adomo, Vileikos apskr., Ledebžių valsč., Bajorų sodž., rugsėjo 4 d. mirė.
9. Lavanavičius Antanas, Kauno miestietis.
10. Pranckevičius Vincentas, Telšių apskr., Pašerkšnių dvaro.
11. Andruškevičius Pranas Juozo, Marijampolės apskr., Gudėnų valsč., Vysokopodu sodž.
12. Drasdavičius Kaetonas, Kauno apskr., Rogalių valsčiaus Cechovo dvaro.
13. Strafelis Julius, Kauno apskr.
14. Sasnauskas Mikolas, Vilniaus apskr.
15. Malaičiukas Petras, Gardino apskr.
16. Paulauskas Juozas, Telšių apskr., Vaikučių sodž.
17. Vasiliauskas Antanas Andriejaus, Naumiesčio apskr., Norkūnų s.
18. Kaltauskas Antanas, Marijampolės apskr., Mikuliškių valsč., Skersobalių sodž.
19. Sileika Pranas Jono, apskr., Aleksandrovo valsč.
20. Rastauskas Jonas Augustino, Vilkaviškio apskr., Alvito valsč.
21. Tamošauskas Antanas Adomo, Seinų apskr., Sereikų valsč., Pasredinkų sodž.
22. Sliakys Adolpas, Panevėžio apskr., Remigalos valsč.
23. Dzunka A. V., Raseinių apskr., Skaudvilių valsč.
24. Voevodas Juozas Laurino, Siaulių apskr., Papiļės valsč.
25. Montautas Peliksas Liudviko, Kauno apskr., Žeimės valsč.
26. Vergalavičius Dominikas Felikso, Raseinių apskr. ir valsč.
27. Krizdis Jurgis Tamo, Vilkaviškio apskr. ir valsč.
28. Margevičius Petras Vinco, Vilkaviškio apskr., Alvito valsč.
29. Petrauskas Petras Augustino, Vilkaviškio

apskr., Alvito valsč. 30. Zigas Vincentas Stanislovo, Kauno apskr., Surviliškio valsč. 31. Ligaitis Antanas Jono, Naumiesčio apskr., Kidulių valsč. 32. Kavaliauskas Peliksas Stanislovo, Kauno miestietis. 33. Juknevičius Boleslovas Ignaco, Zarasų apskr., Vitoldovo miestelio. 34. Korovackas Stanislovas Jono, Zarasų apskr., Slabados valsč. 35. Kerežis Kazimieras Antano, Raseinių apskr., Kelmų valsč. 36. Montvidas Antanas Juozo, Sialulių apskr., Vieksnių valsč. 37. Silokas Jonas Adomo, (? apskr., Red.) Kopec-Borovos valsč. Kurčanikių sodž. 38. Paulukonis Pranas Motiejaus, Ukmergės apskr., Taujėnų valsč. 39. Kastėnas Feliksas Adomo, Zarasų apskr., Cadų valsč., Jutkų sodž. 40. Satas Jurgis Jurgio, Vilkaviškio apskr., Gižų valsč. 41. Mickevičius Jurgis Kazimiero, Kauno gub., Jurabių valsč. 42. Sirockis Stanislovas Andriejaus, Suvalkų apskr., Castkunų valsč. 43. Gaudiešius Vladislavas Dominiko, Sialulių apskr., Luokės valsč.

LAZARIETE Prie Hospitalio g-vės No. 28 randasi lietuviai: Sidabras Domininkas, Vieksnių parap., Jasovičius Boleslovas, Eišiškių par., Filipas Matviejičikas, Adamovičių par., Bronis. Pieckonis, Valkininkų par., Mažeikis Juoz., Vainutos par., Stancas Klemensas, Zagarės., Bendžius Vinc., Sartininkų par., Januševičius Pov., Vabalninkų par.

Siame lazarete labai mažai kas lankosi, nes niekas jo nežino, nėra išdėto jokio Raudonojo Kryžiaus ženkl.

Kareiviams labai reikalingi baltiniai, nes jie dar dėvi tals pačias drabužiais, kuriais išėjo karan iš namų.

VILNIUS. „Saulės“ kursų egzaminai bus spalį 15 d. Po egzaminų netrukus prasidės ir mokslas.

LIETUVIŲ KALBA INVEDAMA PSKOVO BAZNYCION, Mogilevos vyskupijoje. Kilus karui daug lietuvių iš Kauno ir Suvalkų gub. atvyko ir dar atvyksta Pskovan. Dabar Anastazija Petrusėvičienė ir Magdalena Zubackienė įteikė Pskovo bažnyčios klebonui prašymą dėl skelbimo bažnyčioje šv. Evangelijos, pamokslų ir kitų labai reikalingų šiame laike įvairių pranešimų lietuvių kalba. Klebonas maloniai priėmė prašymą ir prizadėjo pasirūpinti patenkinti lietuvius kiek galėdamas.

RAMIGALOJE 29 rugs. pašventino Žemaičių vyskupas naują bažnyčią. Ji yra viena iš gražiausių visoje vyskupijoje, pastatyta grynai gotišku stilium.

VILNIAUS, 4 sp. Pribuvo čia 250 vokiečių belaisvių. — Vilniun atgabenta 84 vokiečių nelaisviai gavę proto pamišimą.

KAUNAS. Kunigų permainos. Telšių klebonu paskirtas kun. Karzonas, Lauksodžio fil., Kupiškio klebonu skiriamas kun. At. Bajorinas, Sateikių filialista.

PETROGRADE 2 spalį, 9 val. išryto buvo atlaikytos pamaldos šv. Katarinos bažnyčioje paminėjimui 10 metų nuo leidimo Rusijoj pirmą laikraščio lietuvių kalboje „Lietuvių Laikraštis“.

NAUJAS LIETUVIŲ LAIKRASTIS bus leidžiamas nuo 1 lapkričio Petrograde lietuvių V. Dūmos atstovo M. Yčo ir inžinieriaus T. Slagero. Leidimas jau gautas. Laikraštis vadinsis „Petrapilio Balsas“.

ANT MARIŲ KRAŠTO.

Melodeklemacija.

Ar tu matei, kaip vakare
Saulutė dangų paauskuoja,
O apačioj audri maria
Sidabro bangomis alsuoja?

Tai ten toli gaisrų liepanai
Tėvynės mūsų dega ekliautai
Ir tantai, įromis apgriautai,
Grūmoja pražūtim liudnai!

Pakrantėje gaili vilnis
Putoja, skundžias ir verkšlėna...

Taip ten našlaičių liūdesis
Banguoja po nelaimių tvaną...

Matai—girdi žaibų griausmus?...
Tenai labiau patrankos kaukia!

Cia čaižo stygomis lietus,
Ten ašaros upeliais plaukia.

Kas slapstos girių tankumyne
Po priedanga tamsios nakties?

Tai mūs šeimos nusiminę
Nuo bado ginas ir mirties!

Bet aukso žvaigždė vakarinė
Neberamin gailių akių,
Geltonų lapų patalinė

Bailių nemigdo kūdikių...

Išryto pas upelį sruana
Rasa veidelį jųjų plauna,
Vėjelis plaukus sušukuoja,
O mamė graudžiai padejuoja...

Vai eitu našlės į dirvas
Ir pavaduotų savo vyrus,
Bet ką gi vargšės ten beras?
Numintus ir kraujuotus tyrus!

Brolau, kad grįši į Lietuvą,
Brančių nerasi giminiu,
Bet rasi kaulų didžią krūvą,
Lavonų daugel, kapinių....

Neverk, tėvyne, kad ir kraujas
Taip gausiai liejpas srovėmis;
Neverk, aties gadynės naujos —
Dar šviečia tau skaisti viltis!

Neverk, tėvyne, tų vaikų,
Kurie ten mūsų kris laukuos:
Neverk, dėl tų tautos aukų
Dangus teisingas vėl paguos!

O Dieve Didis Visagali,
Valdytojau žmonių minties,
Atsižiūrėk įkaro šalį —
Tėvynę gelbėk nuo žūties!

M. Gustaitis,

Photo by American Press Association.

Naujausias šv. Tėvo Benedikto XV paveikslas.

Is Kataliku Gyvenimo.

POPIEZIUS RAGINA SUSTABDYTI KARE. Rymas 16 d. lapkričio. Popiežius šiandien išleido encikliką į kariaujančias Europos tautas, ragindamas sustabdyti tą pasibaisėtina žmonių skerdynę, kuri be jokio reikalo tiek kraujo ir ašarų išsunkė, tiek nelaimių bei vargo pagamino. Jo šventenybė savo tame atsiliepime nurodo į keurias priežastis pagimdžiusias šią karę: stoka tarp žmonių savitarpinės tikros meilės, autoriteto paniekinimas, neteisybės vienos kliasos žmonių dėl kitų ir skaitymas žemiškos gėrybės vienatiniu žmogaus gyvenimo siekiu.

Enciklika prasideda perstatymu dabartinės karės baisaus paveiklo ir atsiliepimu į viešpačius bei jų valdinius užbaigti tą brožūdingą karę, kad naujo popiežiavimo aušra galėtų būti palaiminta pranešanėiu visam pasauliui ramybę balsu. Dabartinė kruvina karė pasibaisėtina todėl, sako Enciklika, kad joje kovoja netik kūnas bet ir žmogaus siela.

Dvasia šiandien pamiršta. Žmonės šiais laikais daugiau kalba apie brolybę, negu kada nors seniau, o brolybė tuo tarpu nunai kur kas labiau pamiršta, nei pirmiau. Tautos, rasos, miestai ir pavieniai šiandien išsiskirstę baisia ne-

apikanta ir savimeile labiau negu politiškaais rubežiais. Stoka savitarpinio pasigailėjimo mažina autoriteto pagodone.

Popiežiaus nuomone, kad įvykinus pageidaujama atmaina, reikėtų išrauti paslaptingą viso bloogo šaknį — t. y. manymą, būk žemiška gerovė yra vienatiniu žmogaus gyvenimo siekiu.

Antra enciklikos dalis pašvęsta šaukimui prie vienybės pačioje bažnyčioje. Reikalauja išnaikinimo visų nesantarių ir ypatingai užslopino blėdingo modernizmo kartu su kenksminga modernizmo dvasia, kuris visame kame jieško tik naujo.

Toliau, atsisaukimas išreiškia linkėjimus ramybei visoms tautoms, taipgi Bažnyčiai kurioje jos ras savo tikrą laisvę, lyginai kaip užbaigimą dabartinio nenormalio dalykų stovio, prieš kurį tai stovi Kristaus vikaras Ryme, atnaujindamas savo Pirmtakūno protestą, pildo savo šventas pareigas.

Pasaulinių žmonijos autoritetų besišalinimas nuo Dievo naikina diena iš dienos ryšius tarp augštesniųjų ir žemesniųjų luomų. Valdanti viešpačiai turi į tai atžvelgti ir pagalvoti ar išmintinga yra pasiliuosuoti nuo Kristaus tikėjimo, ar gera tai politika išvyti Evangeliją iš mokyklų. Principas, būk žmogus lygus gamta, lygus ir draugijoje, neteisingas. Tokie argumentai pripildo sielas piktybe, ikvepia klesų neapikantą ir gyvenima užnuodija kovomis. Vienatinis vaistas, mokyti pamatinių Evangelijos tiesų, labiau viens kitą mylėti.

Šventas Tėvas šiaja enciklika jau antrusyk atsisaukia į Europos viešpatijas, kad padėtų galą dabartiniam teroriui, kraujo praliejimui ir nelaimėms. Rugsėjo mėnesio pradžioje savo Ganytojiškame laiške į kariaujančius viešpačius išreiškė viltį, jog netik ši karė greit užsibaigs, bet su ja užsibaigs ir visos karės.

RUSAI PERSEKIOJA UNIJOTUS. Pasak Austrijos raportų, rusai žiauriausiai būdais persekioję Galicijoje uniotus, dabartinės karės metu. Unijotų bažnyčios Austrijoje metropolitą Lvove paėmę nelaisvėn, graikų katalikų vyskupą Slomslau'e, Galicijoje išvijo iš jo rezidencijos. Sako jis dabar esąs Vengrijoje. Daugybę kunigų paėmę nelaisven. Graikų katalikų Unija, kaip tvirtina pranešimai, tapo apskelbta negzistuojanti. Jos vieton užkariatuose distriktuose verčiamas žmones primti rusų stačiatikių. Tiesa, gerus žmones joki grasinimai negali atplėšti nuo vienybės su Rymu, tačiau už tokį tvirtumą skaudžiai turi nukentėti, kaip sakoma, daugeliui prsieina ir gyvybe savo užmokėti. Baisus tikybenės laisvės išniekinimas, pasikėnimas ant rusinų religijinių pertikrinimų bus istoriška šios pasaulio karės karekteris tika. Rusija varo išdovijimo ir tikybinės bigoterijos karę.

PENNSYLVANIJOS KATALIKAI. Pastaruju Pennsylvanijos valstijoje, katalikų parapijinėse mokyklose mokosi 171.000 vaikų; viešose gi 1.286.273. Visų gi katalikų toje valstijoje esama apie 1.700.000; nekatalikų — 5.965.141. Visos katalikų parapijinės mokyklos kartų lešiuoja 13.680.000 dol.

Žinios iš Europos Kares

(Tąsa nuo pirmo puslapio)

3.000 kareivių užmušta vienos valandos batalijoje. Iš Paryžiaus pranešama ir Daily Chronicle Londone, kad apie Ypres'ą pastaruoju buvo tokia baisi kova, jog ir mažiau kaip valandą laiko tapo išžudyta 3.000 kareivių. Prancūzas kareivis, kuris buvo sužeistas pas Yseri pasakoja, kaip vokiečių kariumenė su netikėtina drasa atlaiko bausią artilerijos ugnį. „Mano brigada“ — sako tas kareivis — „buvo užėmus frontą ir šiaurę nuo Ypres. Per keturiasdešimt valandų mes kovome pėda ir pėdą be jokios pertraukos. Negalima nei apsaakyti tokios peklos, bet buvau liudytoju šiokių atsitikimų. Vokiečių regimentas prisitartinio su savo plevėsujančia vėliava per 300 sieksnių nuo mūsų tranšėjų ir buvo sutiktas tokia pražištinga ugnia, jog turėjo pasitraukti atgal. Susitvarkę užpakalinėse eilėse sugrįžo dikčiai mažesniame skaičiuje. Šiuo kartu jie beveik prisitartinio prie mūsų linijos per 100 sieksnių, kuomet iš mūsų kanolių pasipylė ant jų bausis ugnies lietus, jie vėl atsitraukė. Trečią atvejų jie pradėjo ataką. Tada duota mums paliepinas leisti patol ugnį, pakol jie prisitartis per dvidešimtį sieksnių. Mūsų kožna kanuolė ir kožnas karabipas be perstojo šaudė, ir dišimtį minučių vėliaus buvo visas vokiečių pulkas išnaikintas. Netruko nei valandos laiko, kaip 3.000 laivunų nuklojo mūsų lauką“.

Kaizeris sutvirtina savo kareivius. Daily Telegraph'o korespondentas Petrograde paskelbė sekantį vokiečių kaizerio atsiliepinimą savo kariumenė:

„Mano brangūs ir ištikimi kareiviai: — Ačiū jūms naršybei, Prancija tapo skaudžiai nubausta, ir Belgija liko prikergtą prie garbingų Vokietijos provincijų. Jūs žinote taipgi, jog mūsų baudžiamoji ekspedicija Rusijon buvo žibančių pasisekimu. Bet dabar mes turime atsigrįžti prie naujos užduoties, savo širdžių apsaugojimui, kurias nedorėlė Prancija ir barbariškoji Rusija tąšos užgauti. Nuo šiol mūsų kariški prisirengimai paims naują formą, kurią neužligo suprasite mano brangūs kareiviai — Atėjo jūsų išmėginimas — dėl jūs ir, visos Vokietijos. Butinai reikia suvienyti visas energijas, kad atstumti mūsų priešus, nes kitaip jie stengiasi mūsų laisvą šalį pavergti ir pažeminti po Rusijos ir Prancijos jungais.

Jei Vokietija jums brangi, jei kultura, tautos ir imperatoriaus pasitikėjimas jums brangūs, jūs paaukosite priešams atsakančią atspirtį. Nedarykite nei vieno atbulos žingienio mūsų šalyje. Atsiminkite, kad užpakalyje mūsų gresia išnaikinimas. Tiktai prieš mūsų stovi laimė. Dėl šalies ir garbės, stokim priešakin, ištikimi draugai“.

80.000 vokiečių žuvo ant Yser'o. Londonas, 3 d. lapkričio. Pasak vokiečių apicierių patekusių sanjungiečiams nelaisviais, viso nemažiau 500.000 vokiečių kareivių mušėsi su priešingomis arijoms ant upės Yser ir apie 80.000 tuose mušiuose jų žuvę. Viename atvejūje iš 1.800 pėstininkų pulko — tik 80 teislikė gyvi. Žiaurios batalijos ant Ypres'o taipgi žymiai sumažino vokiečių

apicierių skaičių. Sakoma ir 5 generolus puolus. Vokiečiai nustojo daug savo armijos ant Dixmude'o pasak „Daily Mail“ korespondento, vokiečių pozicija labai netvirta. Jų pajegos išsisėmė ir tokia padėjime turi kovoti su atnaujintomis sanjungiečių kariauonomis.

„Mornig Post“ savo telegramoje iš Amsterdamo sako: Vokiečių nuostoliai atakuojant Dixmude'ą buvo milžiniški: Miestas buvo karžygiškai sanjungiečių apginamas. Daug kartų vokiečių atakai tapo atmušti su neapsakomais pastarųjų nuostoliais. Užmuštųjų kareivių laivonai vokiečiams tarnavo barikadomis, už kurių pasislėpė jie šaudė. Sanjungiečiai turėjo pasitraukti prieš nesulyginamai didesnį jų skaičių. Tvirtinama, kad vokiečių imperatorius įsakė savo kareiviams kokia nebūjo kaina paimti Dixmude'ą.

Vokiečiai apleidžia Ostendą. Telegrama iš Roterdamo praneša, kad sanjungiečių armija esanti pas pačius Ostendo vartus. Keletas žmonių, kuriems pasisekė pereiti rubežių, liudija matę sanjungiečius įeinant miestan ir kad vokiečiai mažne visi iš ten išsidanginę.

Telegramos iš karės lauko 13 d. lapkričio. Pasak Londono ir Copenhageno pranešimų Vokiečių laivyną Kiel kanale esant dideliame bruzdėjime. Cia tikimasi Vokiečių karės laivus neužligio pradesiant ataką.

Rusai laimėjo dileri mūsų ties Kališium. Petrogradas, 12 d. lapkričio. Vokiečiai nukentėjo skaudų smūgį ties Kališium, netekdami dvylikos sunkiųjų kanolių ir palikdami daugybę užmuštų batalijos lauke.

Rytų Prūsuoje rusai paėmė Jahanensburgą. Austrijos armija Galicijoje, kaip menama, vadovaujama generolo Daukl, pakliuvo tarp dviejų rusų kariumenių ir turi pasiduoti arba kovoti iš paskutinųjų.

Kitas raportas tvirtina vokiečių kariumenę vis tebesitraukiant atgal Poznanūje ir Silezijoje ir kad kaizerio armija rengiasi Bresliav'e ir Silezijoje vyriausini mūsų. Rusų armijos laikosi artai vokiečių, ypatingai Poznaniaus ir Silizijos distriktuose.

Rusų armija po generolū Ruszkion palei Rzeszową tarpė Przemyslio ir Kriokavos eina per upę San, nepaisydama pražūtingos austrijokų ugnies. Jo kariumenė susijungus su kitais rusų pulkais, atakuoja dabar, kaip pranešama, išlaukinius Kriokavos fortus.

Anglija reikalauja naujos paskolos. Londonas, 13 d. lapkričio. Premieras Asquith'as netrukus žada paduoti ant balsų naujos paskolos, sako apie \$1.125.000.000 ir padidinimo kariumenės 1 milijonu kareivių reikalus.

Vėliaus pranešama, kad tas balsavimas randui pilnai nusisekė.

Kaizeris įsakė dusvarbiu pramonės miestu palikt neišgriaulytais. Paryžius, 13

d. lapkričio. „Tems“ gavęs tokį raport iš Saint Omer: Pas vieną vokiečių apicierių pranožų belaisvėje atrasta Vokietijos generalio štabo mapa, ant kurios miestai Roubaix ir Tourcoing buvę specialiaiškai pažymėti raudonu pašėliu. Paklaustas apicierius ką tai reiškia, paaiškino, jog jis gavęs nuo kaizerio įsakymą tuodu svarbiu pramonės centru palikti neišgriautais. Pasirodo, kad vokiečiai labau pagodoja vertelgystę, nei senovės brangiausius paminklus.

Vo kiečiai laiduoja gyvus kareivius. Telegrama iš Rotterdamo 16 lapkričio praneša, jog vienas belgas priverstas padėti vokiečiams laidoti jų užmėtuosius, išėjo iš proto, taip buvęs tas darbas baisus. Mat, anot to belgo, vokiečiai laidodavę mirtinai sužeistus kareivius, bet dar gyvus. Jis pasakojo savo draugams, pirm kol dar turėjo protą, jog dažnai lavonai, užpilti kalkėmis, imdavę judėti.

Vokiečių armijai neapsakytai stinga gydytojų. Olandijos pasieniuose gydytojai turi savo globoje po 700 sužeistų kareivių.

Kriokavos tvirtovė paimta; miestas liepsnose. Telegramos iš Italijos 16 lapkričio skelbia, kad Galicijos sostinė, senovės lenkų karalių buveinė, liepsnose. Gyventojai skubiai bėga iš miesto. Iš šiaurvyčių Kriokava visiškai rusų užvaldyta. Austrijos atakas iš Przemyslio tapo atmuštas rusų artilerijos ir raitėliu. Austrijos kariumenės nuostoliai labai dideli.

Kriokavas pirmiausia buvo išgriautas mongolų 1241 mete ir atnaujintas vokiečių kolonistų 1257 m. 1320 m. Vladislovas Lokietek apsirinko tą miestą Lenkijos karaliu sostine ir apsvainikavimo vieta. Miestas pradėję pulti nuo perkėlimo sostinės Varšavon 1610 m. Paskutiniame Lenkijos padalinime 1795 m. tas miestas pateko po Austrijos valdžia. Gyventojų šiuo tarpu jis skaito į 100.000 ir 6.000 vietinio garnizono kareivių.

Rusai pralaimėję pas Vloclavką. Pasak Berlyno raportų 16 d. lapkričio rusai pralaimėję mūšį netoli Vloclavko, ant Vislos, 30 mylių į šiaurvakarius nuo Plocko. Toje batalijoje vokiečiai paėmė 23.000 rusų kareivių nelsivėn ir 20 mašininių kanuolių. Keli rusų korpusai nuvyti už Kutno, šiaurėsp nuo Lodziaus tvirtovės.

Rusų armija giriasi paėmus jau trečiu syk Soldau, Rytų Prūsiose. Du kartu vokiečiai, atėję iš Thorno, tą miestą buvo iš rusų atėmę.

Caras atnaujins Katalikų bažnyčias. Iš Petrogrado raportuojama, jog Rusijos caras, apsilankęs pereitą subatą Ivangorode, išreiškė savo piėnė paskirti utztektnai pinigų atnaujinimui visoje apylinėje katalikų bažnyčių, vokiečių šrapnelu sugriautu. Taipgi įsakė vietos valdininkams sušelpti pinigais nukentėjusius laike vokiečių užėmimo gyventojus.

Turkai šaudė Suv. Valstijų laivą. Atėnai, 17 lapkričio. Vakar turkų kareiviai Vurla'e, Smyrnos ilankoje, Mažojoje Azijoje, pasveikino šautuvų ugnia Amerikos jurininkus kariškojo laivo „Tennessee“. Pastarasai, mat, norėjo iplaukti į Smyrnos uostą pagelbon

Amerikos piliečių ir kitų krikščionių, kurie dabartinės karės mete kenčia nuo fanatikų turkų balsiausius persekiojimus. Gi turkų kareiviai į Amerikos jurininkus paleido ugnį, tik nežinia, ar su valdžios pritarimu, ar kokių nesusipratimu. Kokių nebūk priežasčių dėlei tas incidentas ivyko, visgi, kaip prezidentas Vilsonas užtikrina, Suv. Valstijos karėn nebus įtrauktos.

Trumpos žinutės iš karės.

— Prancūzai šiandien laimėjo prmutnę bataliją ant vokiečių, paskandindami jų po vandeninį laivą Westendo pakraščiuose, Belgijoje. Daugybė išplaukusio ant vandens paviršiaus aliejaus stygauja, jog povandeninio siena buvo giliai perdurta.

— Rengiasi jūrių batalija Cili pakraščiuose. Vokiečių skraiduoliai Dresden ir Leipzig sustojo Valparaiso uoste ir paėmė daug reikmeiui. Japonų ir Anglijos laivynas gaudo kaizerio skraiduolius, kurie sumušė Britanijos skraiduolį 10 lapkričio.

— Petrogradas, 18 lapkričio. Rusų laivynas subombardavo Juodųjų jūrių portą Trebizond, Azijos Turkijoje. Dang aplinkinių namų ir barakai tapo išdeginta.

— Londonas, 18 lapkričio. Pietų Afrikoje, Transvaalijoje, verda smarki kova. Tai ludija, kad ir šis faktas, jog kovose su vokiečiais ten žuvo jau 900 anglų kareivių.

— Petrogradas, 18 lapkričio. Utarpinke vokiečių eskadra iš 2 skraiduolių, 10 torpedinių ir kelių kitokių laivų atplaukė ties Liepojom ir išnaujo bombaravo portą ir padegė kelis namus.

— Pasak telegramu iš Kopenhageno, nuo pradžios karės ivariuose batalijose vokiečių kareivių žuvę 535.000. Cia nepriskaityta vokiečių nuostoliai Lenkijoje ir Belgijoje.

— Bomba iš Vokiečių aeroplano paleista šiomis dienomis ant Belgijos miestelio Courtrai, 26 mylias atstu nuo Ghento, išžudė daugybę ramiu gyventojų.

Iš Rusijos.

Lenkų kalbos prašalinimas. Ant geležinkelio iš Varšuvos Vienon ikišioliai drauge su rusų kalba buvo vartojama ir lenkų. Dabar gi jau karei prasidėjus įsakymu geležinkelio direktorius, inžinierius Malevinskio visi lenkų parašai ir iškalbos esą pašalinti.

Atimsi iš vokiečių žemes. Rusų laikraščių praneša iš tikrų šaltinių žinią, kad vyriausybė išdirbus sumanymą atimti iš vokiečių žemes. Visupirmausia tas sumanymas paliečias vokiečius kolonistus apsigyvenusius Pietų Rusijoje. Pradžioje busią leista vokiečiams parduoti savo žemes iki nurodtam laikui su pagelba valstiečių banko.

— Philadelphijoje praėjusį panedėli viename tvarte gairui istikus sudegė 17 arklų ir visa eilė namų. Tarp nukentėjusių nuo to gaisro matyt ir mūs tautiečių iškraipytos pavardės.

Kaip atsirado Vokietija.

Ricierių Ordenai Palestinoje.

Vienuoliktajame amžiuje Sv. Zemę Palestiną užvaldė žiaurus Turakai, kurie ėmė spausiti krikščionius ir maldininkus, belankančius Jeruzolimoje Kristaus Grabą. Turkų žiaurumai, pildomi Sventojo Zemėje, plačiai praskambėjo po Europą. Popiežių raginami, Europos krikščionių valdovai pasirijo Palestiną iš Turkų atimti. Kilo baisios kovos, Kryžiaus karėmis vadinamos.

Penkioliktąjį Liepos dieną 1099 metais krikščioniai paėmė Jeruzolimos miestą. Sventoji Zemė buvo iš Turkų atimta ir inkurta krikščionių Jeruzolimos karalystė.

Bet sunku buvo tenai mažomis krikščionių pajėgomis laikytis tarp žiaurius, jei taip pasakysiu, Turkų jūrės. Turkų užpildinėjimai nesiliovė. Kad apgynus Jeruzolimos krikščionius nuo Turkų užpildinėjimų, tai Prancūzų, Ispanų, Anglų ir Italų ricieriai inkūrė tenai ginkluotų Templierių ir Joanitų Ordenų, arba Zokonu, kuriuo du be paklusnumo, neturto ir skaistumo buvo dar apsiėmę be paliovos kariatai su Kryžiaus neprieteliais.

Teutonų Ordenas Palestinoje.

Trečiosios Kryžiaus karės laiku, kurią 1119 m. surengė buvo Vokiečių valdovai, Palestinoj susidarė toks-pat vokiečių Ordenas, kuris paprastai vadinama Teutonų arba Kryžiuočių Ordenu.

Kryžiuočių Ordenas Palestinoj maža yra gera padaręs. Tuo, mat, laiku krikščionių pajėgos Sv. Zemėj ėmė jau silpnėti, ir Ordenui tiesiog nebuvo kas veikti. Prielankiai todėl Kryžiuočių ir atsiliepė į pasiūlymą Mozūrų kunigaikščio Konrado, kuris kvietė anuos persikelti jo šalin stoti su ginklu prieš stabmeldžius. Mat, dėl Prūsų ir Lietuvių užpildinėjimų, trumparegiš kunigaikštis manė, kad Teutonai netik apgins jo žemę, bet dar praplatus Kristaus mokslą tarpe stabmeldžių Lietuvių tautų.

Teutonų Ordenas persikilia Prūsuoosna ir inkuria valstybę.

1297 metais Teutonai, Konrado kviečiami, atsibastė iš Palestinos Paprūsini ir, gavę nuo Konrado dešiniam Pavisly žemės, susisukė savo lizdą į Siaurius nuo dabartinio Torno miesto palei Prūsų rubežius.

Bet atsitiko visai kitaip, negu Konradas kad buvo manęs. Teutonai, užmiršę savo gražius prizadus, paskendo pasaulio tuštybėse. Jiems parūpo ne Kristaus žodis platinti, bet tamsų stabmeldžiai naikinti ir vergais daryti; Teutonams, žemės goduliu užsikrėtusiems, parūpo vieton Dievo karalystės—savoji karalystė. Gražių misijonierių vardu prisidengė, karčių ir ugnimi naikino Teutonai stabmeldžius, o jų vieton iš Vokiečių gilumos gabeno kolonistus ir sodino juos išudytųjų sodybose tarp Vislos ir Nemuno upių; toliau—statė miestus, stiprias piliis, ir neilgai trukus Lietuvus bei Lenkijos pasieniu išdygo galinga išsigimėlių Teutonų arba Kryžiuočių valstybė.

Teutonų Ordeno nuopuolis.

Nuo dabar kaimynai, ypačgi Lietuviai ir iLenkai nebe-
teko ramybės ilgiems laikams.

Lenkai tais laikais jau buvo krikščioniai— juos buvo netaip lengva terioti, misija besidangstant. Letuviams gi, tuomet dar stabmeldžiams, buvo tikra nelaimė. Arčiau

Teutonų gyvenusieji Prūsai liko visai pavergti ir išnaikinti. Tokio likimo laukė ir Lietuviai. Negelbėjo nei krikštas, kurį Lietuviai jau buvo priėmę. Kryžiuočiai, susivijusieji su Līvonijos Kalavijuočiais*) stengėsi Lietuvą praryti.

Tiktai Didysai mūsų Vytautas padarė visam tam galą. 15 liepos dieną 1410 metais Zalgirio laukuose parbloškė Teutonų slibino galybę, kuri nuo tada nebedrįso Lietuvį beliesti.

Ties Zalgiriu Vytautas parbloškė Teutonų galybę, bet, tą laiką aplinkybių kliudomas, jos visiškai dar nesutrynė, nesunaikino. Teutonai užsiliko ligi mūsų dienu.

Vytautas, parbloškęs Teutonų Ordeną, nesirijo eiti jo lizdo Malburgo ardyti, tik pasitenkino tuo, kad atėimė Zemačius, o Lenkams sugrįžo visos Pavislio (ligi jūrių) žemės, kurias Ordenas valdė. Teutonams buvo palikta užkariautosios ligi 1410 metų žemės, taip pat dar jiems buvo palikta kai-kurie Slavų ir Lietuvių plotai. Ordeno žemės buvo perskeltos į dvi dali: Rytų Prūsija—senobinės Prūsų žemės ir Brandenburgo Prūsija. Maža to, XVI-ame amžiuje, Lenkų karaliui sutinkant, Albertas Hohencolernas suskaldytąją Prūsiją suvienijo ir tapo pirmuoju jos kunigaikščiu.

Teutonų Ordeno vietą užima Prūsija.

Hohencolernas Albertas buvo Brandenburgerijos kunigaikštis. Jisai įstojė Teutonų-Kryžiuočių Ordenan ir buvo išrinktas Didžioju Mistru. Tuo laiku plačioje Vokiečių šalyje pasklydo klaidūs Liuterio mokslas. Vokiečių karalius, kunigaikščiai ir didikai griebėsi klaidingojo mokslo. Didysai Mistras Albertas, kurio Ordenas seniai jau iš tiesos buvo iškrūpęs, metė vienuolio ricierio rūbus, vedė pačią, išsižadėję katalikų tikėjimo ir tapo protestantu: išgriovė altorius, išnaikino kunigus, visoje savo šalyje įvedė protestantizmą ir Lenkų karaliui Zigmantui sutinkant, tapo Prūsijos kunigaikščiu (vadinosi kurfurtu) ir Lenkų vasalų Lenkams prigulmingu). Taip tai galutinai padulkomis nuėjo išsigimusių Teutonų Ordenas ir susidarė Prūsijos valstybė.

Teutonai užvaldo Vokietiją.

Iš Hohencolernų giminės paeina Prūsų karalius, o visos Vokietijos imperatorius Vilhelmas II-sai. Iš senobinio išsigimusio jo Teutonų Kryžiuočių Ordeno yra kilusi šių dienų Prūsija.

Teutonų Ordenas anais laikais buvo baises kaimynams: kardu ir ugnimi viską naikino ir po kojų trempė—norėjo vienas visame pasaulyje viešpatauti. Mūsų Didysai Vytautas sulaužė Teutono galybę, parbloškė jį smarkiai ant žemės—paliuosavo Lietuvą nuo užpildinėjimų, o kaimynams pagamino ilgiems laikams švento ramumo.

Bet laikas bėgo, o nenumarintoji Teutono galybė augo, stiprėjo ir kerojo. Paprastasis Ordeno Mistras Albertas nusimeta Ordeno kaukę, dengiančią tikrąjį išsigimėlio veidą, suvienija iškraikytas Ordeno žemes ir tampa pirmuoju sudarytosios Prūsijos kunigaikščiu. Alberto inpediniai dar labiau kardu išplatina savo žemes ir ingauna kitąjį titulą. Gi dar vėliau, per ugnį eidami ir kar-

* Kitą Vokiečių Ordeną, Kalavijuočiais vadinamas, buvo įsikūręs 1203 metais Lvyų Zemėje kurį steigė Bygos mistg. Delgerasio kariavimo su Lietuviais, 1337 m. Kryžiuočiai su Kalavijuočiais suvienijo.

du remdamiesi, Prūsijos karaliai tampa dar didesnių žemės plotų ponai: suvienija Germanų valstybes ir ingau-
na net imperatorių titulą.

Siidien Teutoniai, Hohencolerno Vilhelmo II-ojo asmenyje, valdo plačiąją Vokiečių imperiją.

Kada pritruks Vokietijai maisto.

Laikraščiuose nuolat svarstomas klausimas, ar Vokietija, būdama visai atskirta nuo kitų valstijų, galės ilgai išsėsti kovose, ar nepritruks jai maisto. Žinios surinktos, per paskutinius 20 metų atsako, kad dėl maisto Vokietija dar ilgai galės vesti karę.

Vokietija kasmet suvartoja 5 milijonus 688.000 tonų kviečių. Tiek kviečių savo krašte ji neišaugina. Iš pačios Rusijos kasmet Vokietijai gabenasi kviečių 1 mil. 118 000 tonų, kita tiek iš kitų kraštų. Miežių Vokietija kasmet suvartoja 6 mil. 2330 tonų. Jų savo krašte užtektinai irgi netžauga, iš Rusijos kasmet atvežama 3 mil. 277.000 tonų. Tje miežiai daugiausiai suvartojami pašarui gyvuliams. Beto pašarui Vokietija iš kitų kraštų gabenasi daug sėlenų, kukuruzų. Sėlenų kasmet atvežama 1 milijonas su viršum tonų. Taigi nei savų kviečių valgiui, nei pašaro gyvuliams Vokietijai ilgesniam laikui negali užtekti. Nors Vokietija ir išveža į kitus kraštus nemažai savo rugių ir avių, kurie dabar paliks savo krašte, betgi ir su jais jai savo maisto neužteks. Jei visą maistą, kurį Vokietija gavo šimet, padalyti lygiai visiems gyventojams, tai kiekvienam atsieis apie 14 pūdų. Tuo tarpu žmogui išmisti reikia apie 22—25 pūdus duonos per metus. Tiesa, vokiečiai rengdamiesi į karę prisipirko maisto kituose kraštuose, betgi netiek, kad galėtų pilnai užtekti.

Savo mėsos Vokietija daugiau turi negu duonos. Padedarytas 1913 metams baigianties gyvulių sąrašas rodo, kad Vokietijoje buvo tuomet 21 milijonas galvijų, 52 milijonai kiaulių, 3½ milijono ožkų ir 5½ milijono avių. Taigi po Rusijos Vokietija pirmoji Europos šalis gyvulių skaičiumi. Iš tų gyvulių būtų 420 milijonų pūdų mėsos, ir juos padalinus tarp 70 milijonų Vokietijos gyventojų,

duodant kiekvienam kasdien po svara, visiems mėsos užtektu per 240 dienų.

Taigi vokiečiai gali savo maistu gyventi be bado 6—7 mėnesius net tuomet, jei iš niekur negalėtų atsivežti maisto. Bet privežimas visai neuždarytas, Vokietija bent kiek maisto gali gauti iš Italijos, Rumunijos, Danijos, Holandijos. Taigi dėl maisto Vokietija ilgai galėtų išlaikyti karę, greičiau ginklu ji bus nuveikta. Betgi po 6—9 mėnesių nuo karės pradžios be abejo pritruks jai ir maisto. Jau ir dabar maistas Vokietijoje brangsta.

Turtingi Amerikoje belgais nusiuntė tris milijonus dolerių savo tautiečių pagalbai. Londonas, 13 d. lapkričio. Anglijos Bankas gavo per Amerikos komisiją \$3.000.000 sušelpimui belgų nukentėjusių nuo Vokiečių žiaurumo. Tuos pinigus sudėjo turtingesni belgai Amerikiečiai

Pasakelbimas.

SVEIKAS PATARIMAS.

Mes gavome nuo Mr. E. Vodninsky iš Bellefourche, S. Dak., laišką, kurį maloniai apskelbiame. „Cia yra slavų šeimyna. Motina sirgo per visą metą, kentėdama daugiausia nuo skilvio. Ji negalėjo nieko valgyti, ir jos mirtis rodėsi neišvengiama. Gydytojai patarė jai pabandyti operaciją. Aš papasakojau jos vyrui apie Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą ir išsyk užorderiavau jo. Po keturių bonkų moteris jaučiasi sveika, turi gerą apetitą ir gali atlikti savo namų darbą. Aš pats turėjau blogą skilvį, bet, panaudojęs dvi bonkas to vaisto, jaučiuosi dabar daug geriau“. Gerai žinoma, kad Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra rūpestingai ir moksliskai sutaisytas vaistas nuo apetito netekimo, užkietėjimo ir jos pasekmių. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333—1339 South Ashlan ave., Chicago, Ill.

Greitam pasilimosavimui nuo skaudėjimų raumenyse, nugaroje, krūtineje ir gerklėje vartokite Trinerio Linimentą. Šio linimento kaina 50 c., per paštą 60 c.

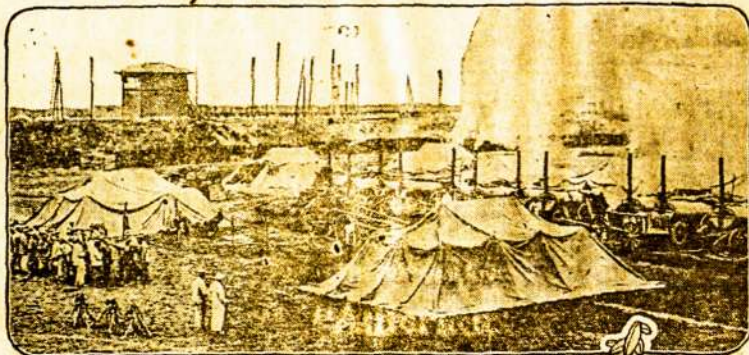

Photo by American Press Association.

Stovyklė Vokiečių kariumenės ir jų virtuvės.

The Lithuanian Weekly

Žvaigždė

Published by

A. MILUKAS & CO.

Every Friday at Philadelphia, Pa.

Yearly subscription \$2.00

Advertising rates on application

All communications should be addressed:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Savaitinis Lankraštis

Žvaigždė

Išleista kas Penryšia.

Kaina metams:

Amerikojai ir Kanadoje . . . 2 dol.

Lietuvoje ir kitur . . . . . 4 rub

Korespondencijos ir pildymų slūdinant

adresus:

„ŽVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

IZIDŪRIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Paroduojame laivakortes ant visokių linijų į kraują ir iš kraują.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausias krautuovę vyriškų drabužių, žvėrykų ir skrybėlių termino didelį departamentą aukšnių daiktų: laikrodžių, šėdų, apšėkų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių vaskių laipų: madaikynių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti pirmusia ateik pas mus, o būsi užgnėdėtas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.

Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

10 Daiktų, vertės \$30, tik už 5⁹⁵ Išsiunčiama dovanai del pasižūrėjimo

Kompeteljos delei mes numušėme kainas ant aukšnių laikrodėlių ir kitokių daiktų ir ant pareikalavimo išsiųsim kiekvienam visą setą, susidedantį iš sekančių 10 brangių daiktų: smagų, puikų engraveruotą vyrišką laikrodėlį su geriausiais Amerikos darbo viduriais, gražų rėtelį su kompasu, guzikus į mankietus, spėką į kaklaraštį, skustuva (britvą), alumininį puodelį muilui, šepetėuką, diržą ir 31 kalibrų revolverį. Visi tie daiktai yra geriausios rūšies, garantuoti. Sykiu tie 10 puikių daiktų, vertės \$30, paroduojami už \$5.95.

Nesiųsk pinigų.

Prašyk tik šį apkelbimą ir savo tikrą antrašą, o mes išsiųsim ekspreu visą setą del pažiūrėjimo. Jei patiks, tada užimokėsi agentui tą mažą sumą \$5.95 už daiktus vertės \$30, taipgi mažes ekspreu iškačėsius. Pasinaudok progą ir pasiųsk greitai savo užsakymą. Antrašas:

UNION SUPPLY CO.

407 N. EIGHTH ST. DT. 44. ST. LOUIS, MO.

ŠALIN SU NUSIMINIMU!!! Gramafonas ant išmokesčio 10c. kasdieną.

Jeigu apsilimate mokėti po 10 c. kasdieną, tai išsiųsime Jums ant išmokesčio labai puikų Gramafoną sykiu su 16 rekordų (32 kavalkais) visokių dainų, maršų, valčių ir tt., kuriuos patįs išsirinksite. Mūsų Gramafonų gerumas gvarantuotas kiekvienam rayšna gvarancija. Išsiųsime naujus specialiajėsius rekordus Lietuviškus, Lenkiškus, Rusiškus ir Mažą Rusiškus. Rasykite tuojau, reikalaudami katalogų ir paaiškinimų, įdedami krasos ženklei atsakymui.

LIBERTY COMMERCIAL CO.

233 E. 14-th St., Dept. Z. NEW YORK, N. Y.

PRANEŠIMAS.

Draugijoms Kuopoms ir Klubams!

Išdirbu visokias KUKARDAS, „BADGES“, GUZIKUS IR ŽENKLELIUS.

Visokiems piknikams, Sermenims ir t. t. Darau visokius medalius ir visokias antspaudus draugystėms. Ant žėdno pareikalavimo prisidėnuo sėmpelius.

A. Strupas

NOVELTY MANUFACTURER

123 Ferry St., Cor. Madison St., NEWARK, N. J.

Svečių iš Lietuvos Fotografijos

Turiu nutraukęs atvažiavusių iš Lietuvos svečių „Ziburio“ ir „Ryto“ atstovų — d-ro kun. M. Gustaičio ir p. J. Gabrio fotografijų. Kas nori savo namą papuošti tu gerbiamų mūsų veikėjų artistėškai padirbtu paveikslu, kabineto didžio, teprisidėnia už 25 centus markių. Fotografija bus pasiūsta į namus. Abiejų atstovų pilname ūgyje (stovinčių fotografijos skyrium po 15 centų. Adresuokite.

R. KRUCZAS, Fotografas.

152 Perry Ave.,

Maspeth, L. I., N. Y.

Daktaras Ignatas Stankus,

Lietuvės daktaras. Gydo ivairiausias ligas Vyru, Moteriu ir Vaiku. Daro operacijas. Turėi savo locna ligonabuti. Lėkaratas sutaiso pats del kiek vieno sergacijo. Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 rito: 3-4 po piet. 7-8 vakara. Nedei. Iki 3 po piet.

Kreipis reik visumet ant to tikro adrisio taip:

DR. STANKUS, 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtaisos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukštinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodžių, teigpi visokių religinių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisiuožia 10c. stampomis, o aplaišys mano didį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašs pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi žinios pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygę, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda laivakortes ant greičiausių laivų; išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana drangams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
Savaitinis Laikraštis

“DRAUGAS”

“DRAUGAS” paduoda žinią iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Duų cenzura “Draugų” į Lietuvą leidžia.

“Draugas” atleidžia metams \$1.00, po meto \$1.00
Užsienio — metams \$1.00, po meto \$1.50

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Diver 6114.

Saugokis neturinčių vertės pamėgdžiojimuvaistu; reikalauk, kad tau duotų tikrą Richtero Pain Expeller'į su Ankerio ženklui, kaip čia parodyta. 25 ir 50 centų aptiekose ar tiesiog iš F. AD. RICHTER

& CO., 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

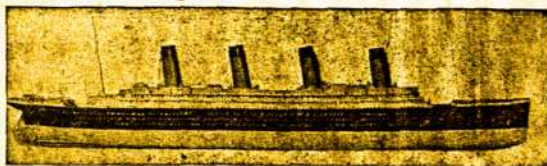
pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoj su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli
S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

Telephone 9537 Spring
LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVUJŲ!

Keliauk in Lietuvą ir iš Lietuvos
visad per

Geo. J. Bartasiaus Agentura.

Kamgi eiti pirkti laivakortės pas svetimą, kad galima jas gauti nupirkti ir pas savo tautos žmogų.

Mēs parduodam laivakortes ant drūčiausių ir greičiausių garlaivių į visas pasaulio dalis už numazintą kainą. Iš New Yorko į Roterdamą, Antverpą, Bremėnį ir Hamburgą \$22.00, į Libavą 24.00. Iš Vokietijos į New Yorką; iš Roterdamo \$25.00, iš Antverpo, Bremeno, Hamburgo, 22.00, iš Libavos į New Yorką \$27.00.

Siunčiam ir išmainom pinigų visų viešpatysčių, parūpinam pasportus iš Konsulio rubežiaus perėjimui. Reikalauk laivakorėčių kainos iš artimiausio ofiso, pažymėdamas iš kur ir, į kur nori važiuoti. Tautiečiai brangūs, meldžiu nepraleisti taip geros progos, veiktai naudokitės iš to, parsivieskit savo mylimus svečius iš Lietuvos senos tėvynės, pakol laivakorėčių kursas žemai stovi.

Geo. J. Bartasius ir J. Vasiliauskas & Co.

490 Washington St. Cor. Spring St.,
NEW YORK, N. Y.

261 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Mr. K. Jocius,
P. O. Box 186
Sommerville, Conn.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass

Mr. J. Jaroševičia,
1048 Washington Str
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
261 W. Broadway
So. Boston, Mass

Mr. John Naujokaitis,
47 Planet Str.,
Commercial Road,
E. London, England.

Mr. A. Pogžalski,
8024 Sownski Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,
166 Melrose str.,
Montello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
36 Lincoln St.
Brighton, Mass.

Didžiausia savo rūšies knyga

Iš kelionės po Europą ir Aziją.

K a i n a: be apdarų \$2.00; kietais audeklo apdarais \$2.25; skuriniais apdarais su paausuotais kraštais \$3.50.

Iliustracijų surašas.

	Pus
1 Kolonijos Katedra	7
2 Nuorašas nuo Tamerlano kapo	9
3 Paryžiaus miestas ir upė Seine	13
4 La Madeleine (bažnyčia)	17
5 Notre Dame de Paris—Katedra	21
6 Trocadero Rūmai, kur tilpo ir Lietuvių parodos skyrius 1900 m.	27
7 La Meiniere (Normandijoje)	30
8 Virbaliaus bažnyčia	50
9 Ukininko kiemas Suvalkijoje	53
10 Kalvarijos bažnyčia Vilniuje	63
11 Lietuvos upių tėvas—Nemunas	67
12 Lietuvos mokykla 1864—1905 (Iš Dailės Parodos Kaune Petro Rimšos veikalas)	71
13 Pilies kalnas Vilniuje	73
14 Vilniaus Katedra	75
15 Pilies kalno griuvėsiai	78
16 Aušros Vartų koplyčia Vilniuje	81
17 Kirgizas su sakalu	94
18 Kirgizų šeimyna	95
19 Kirgizai kelionėje	97
20 Kirgizų auliai	99
21 Taškento sarta	100
22 Gatvė rusų Taškente	101
23 Sartų pasakoriai	102
24 Sartų mokykla	103
25 Sartų daichanos—arbatinės	104
26 Taškento gatvė vasarą	105
27 Puškino prospektas Taškente	106
28 Taškento katalikų bažnyčia ir klebonija	107
29 Kun. Just. Pranaitis, Turkestano Centralinės Azijos ir Užkaspijos žemių kuras (klebonas)	109
30 Kun. Rutenis ant kupranugario, Persijos parubėžėje	111
31 Kun. J. Pranaičio koplyčia geležkelio vagonuose	111
32 Moterų gimnazija Taškente	115
33 Taškento tyla Divane	117
34 Duonos pardavėjas	118
35 Sartaitės	120
36 Sartaitė namieje	121
37 Sartų raupučiai	127
38 Tamerlano Rūmai Samarkande	137
39 Kirgizų vaikai	139
40 Medresa Ulug-Bek Samarkande	141
41 Medresa Sir-Dor Samarkande	144
42 Mečetė Sah Zinde Samarkande	149
43 Kapas šv. Danieliaus ties Samarkandu	151
44 Bucharos Emiro rūmai ir pinigų dirbtuvė	158
45 Bucharos gatvė Mir Arab	159
46 Medresa Bucharoje	162
47 Kupranugariai su angliais	164
48 Mečetė Mazdzid Baland Bucharoje	166
49 Kuoras Zindan Bucharoje	167
50 Zindano sargyba Bucharoje	169
51 Bucharos Emiras	171
52 Bucharos Emiro premieras	172
53 Kerosino pardavėjas Bucharoje	175
54 Artojos palei Bucharą	177
55 Turkmenas su karavana Bucharoje	181
56 Chyva ir jos Hazar Asp vartai	183
57 Chyvos Didžioji Minareta	187
58 Amžinasties buveinė—sultono Sandžar kapas Mervoje	195

59 Lietuviai—rusų kareiviai—ant Persijos rubežiaus	197
60 Katalikų bažnyčia Aschabade	199
61 Griuvėsiai Aschabado apylinkėse	203
62 Krasnovodskas	208
63 Persų miesto dalis Baku'e	216
64 Ugnies garbintojų šventynė ties Baku	218
65 Persų apgyventa gatvė Baku'e	219
66 Miesto sodas Baku'e	220
67 Gruzinų kunigaikštis	222
68 Gruzinė	223
69 Tifliso funikularas ir Mykolo tiltas	225
70 Kariškasai Gruzinų Kelias; uola „Apsaugok Viešpatie“	229
71 Tarpkalnė Kaukaze	241
72 Ežeras Kaukazo kalnuose	243
73 Pakalnė Kaukazo kalnuose	245
74 Senovės Gruzinų sostinė Mochet; Katedra, šv. Ninos vienuolynas	248
75 Ananur tvirtovė ir katedra	253
76 Kariškasai Gruzinų Kelias—Mletų nuolaidis nuo Mtiuleto kalno	258
77 Kelias Kaukazo kalnuose ir upė	261
78 Carienės Tamaros kuoras Darialo siaurumoje	267
79 Kazbek—Kaukazo viršūnė	269
80 „Velnio Vartai“ Tereko angštumoje	271
81 Aleksandro prospektas Vladikaukaze	275
82 Dangun Emimo Katedra Maskvoje	287
83 Sv. Bazilijaus cerkvė ir Raudonasi placiai Maskvoje	289
84 Maskvos kremlius	292
85 D-ras Jonas Basanavičius (Aušros isteigimo metais)	297
86 Maskvos universitetas	298
87 Rumencevo muzėjus Maskvoje	300
88 Dr. P. Matulaitis	301
89 Dr. Vincas Pietaris, veiklus mūsų rašytojas, mokinėsis Maskvos universitete	303
90 Petro Povilo tvirtovė, cerkvė ir kalėjimas Peterburge	309
91 Kun. pral. Matulevičius (Maironis), b. Dv. Akademijos inspektorius	311
92 Rymo-Katalikų Dvas. Akademija Peterburge	313
93 Zemaičių Vysk. M. Valančius	314
94 A. a. Vysk. A. Baranauskas, 1860 metųse parašęs Dv. Akademijoj „Sudiev Lietuva“, „Nu Lietuva, nu Danguva“ — po šiai dien lietuvių visame pasaulyje giedamus himnus	315
95 A. a. Prof. kun. Kazim. Jaunius, didžiausias lietuvių kalbos žinovas	317
96 Pranciškus Vaičiaitis	330
97 Izaoko cerkvė ir Admiraličia Peterburge	342
98 Petro Didžiojo paminklas Peterburge	346
99 Žiemos Rūmas Peterburge	349
100 Kazanijaus cerkvė Peterburge	350
101 Peterburgo Lietuvių Labdarinjoji Draugija	354
102 P. E. Volteris	367

Užsakydami adresuokite:

A. MILUKAS & CO.

3654 Richmond Str.,

Philadelphia, Pa.

Visiems sergantiems ir kenčiantiems.

PROF. DR. OWEN, žinomas specialistas, kreipiasi į visus sergančius vyrus ir moteris, kurie gydėsi pas kitus daktarus, bet nešėjo. taipgi ir tuos, kurie nustoję išgytmo vilties. Visus juos PROF. DR. OWEN kviečia kreiptis prie jo dėl patarimo ir pagalbos.

JAM VISTIEK, kokia nebūtų liga, v s tiek, kaip seniai sergate ir kaip gydėtės. Jei Prof. Dr. Owen imasi jus gydyti, tai tuomi pačiu gvarantuoją išgydymą ir padaris jus sveiku ir tvirtu.

VISOS LIGOS galvos, ausų, gerklės, plaučių, kepenų, inkstų, pūslės, katarų, užsendintą kosulį, širdies ligas, pilvo ir kraujo, mažkraujstę, reumatizmą, artretizmą, veneriškas vyrų ir moterų ligas ir visas kitas, kurias čia sunku išskaičiuoti.

PROF. DR. OWEN laike 34 metų savo praktikos buvo priešakyje žymesnių pasaulyje ligonbuočių ir turėjo prieš save tūkstančių tūkstančius panašių ligų, kaip jūs, ir daugelis dabar ji geria už pasekmingą gydymą.

KIEKVIENAME ligos atstikime Prof. Dr. Owen prašo, kad jūs jam aprašytumet savo ligos simptomus kalboje savo, aiškiai, be gėdos, o gydymas eis spartum žingsniu ir jūsų sveikata greit sugrįš.

Rašykite savo prigimtoje kalboje sekančiu antrašu:

PROF. OWEN, M. D.

221 EAST 17-th ST., Dept. L., NEW YORK, N.Y.

Priėmimo valandos: Kasdieną nuo 10 val. ryto ligi 5 val. po pietų; Utarninkais ir Pėtnyčiomis nuo 10 val. ryto ligi 5 val. po pietų ir nuo 7 val. ligi 8 val. vakare. Nedėlidniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. po pietų.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whoopinga kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Delkiu, Parako dūmu ir Astmos aptuėrės pagalba vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo gerik sias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUODA VIŠOSE APTEIKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment.

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų šėšimū, ištinimū, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Naudingos ir Pigios Knygeles

- BALSAS Amerikiečių Lietuvių į Tėvą Sventąjį Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiū Dievo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkelio Gedraičio, Zemaičių Vyskupo 5
- BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5
- DIENELEI BRĖKSTANT. Zalvarnio eilės 20
- GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiaus retas kuris atskančianį apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluošteli reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15
- GYVOJO Ražančiaus įstatai 5
- GYVENIMAS šv. Jono Krikštytojo 15
- GYVENIMAS šv. Petro Apaštalo Kunigaikščio 20
- JAPONU PASAKOS. Žingeidūs pasakojimai 5
- KAS TAI YRA SOCIJALIZMAS ir ar galimas daiktas tą mokslą įvykdyti. Naudingai pasiskaitymai kiekvienam tiesos įšėskotojui 10
- KIPSAS PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės 5
- KRUVINA REVOLIUCIJA ar ramus kultūros darbas? Pašnekesys kataliko su revoliucionierium 5
- MIESTELIO ONUTE. SulenkJusiems lietuviams apsakymėlis 5
- MEILES AUKA. Apysaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienu 5
- OBRUSITELIAI. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25
- SU DIEV! Vaizdelis iš rusų su japonais karo 10
- SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui 25
- SVENTO KAZIMIERO Lietuvos karalaičio gyvenimas 10
- TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinanti pasiskaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Teiksitės patėmyti, kad minėtu knygeliu turime tik mažą skaičių egzempliorių ir jos neitrauktos abelman mūsų katalogan. Todel, kurie nori jas gauti, lai pasiskubina su užsakyimu.

Laiškams ir pinigams siųsti antrašu:

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

New Jersey ir New Yorko žinios.

NEWARK, N. J.

„Lietuvių Diena“. Aplinkybėms neleidžiant „Lietuvių Dienos“ apvaikšėti drauge su visais Amerikos lietuviais, Newarko lietuviai tą apvaikšėjimą perkėlė į pamedelį, 23 lapkričio. Tos dienos vakarą Lietuviškoje Svetainėje bus visų Lietuvių susirinkimas su pralabomis, dainomis ir deklamacijomis. Taipogi bus licitacija ir išlaimėjimas suaukoto daiktu. Visas vakaro pelnas skiriamas pašalpai nuo karo nukentėjusių lietuvių. Kiekvieno tikro lietuviio šventa pareiga dalyvauti tame apvaikšėjime ir, pagal išgalę, atnešti savo auką ant Tėvynės—Lietuvos aukuro! (Lietuvių Politiškas Seimas išreiškė norą, kad kiekvienas lietuvis tam tikslui paaukotų vienos dienos uždarbį.)

Patįgi „Lietuvių Diena“ pripuola ketverge, 26 lapkričio. Bažnyčioje tą dieną bus atlaikytos iškilmingos Mišios už žuvusiuosius karėje mūsų brolius.

Paprastai tą dieną Amerikos lietuviai kelia balius ir kitokius pasilinksminimus, kur išleidžiama labai daug pinigų. Bet šiomet tą dieną lietuviams reikėtų daug rimčiau apvaikšėti. Šiomet ta dieną mums yra gedulių diena. Taigi susilaikykime nuo visokių pasilinksminimų ir bereikalingų išlaidų, o tuos pinigus, ar bent dalį jų, paaukokime sušelpimui šaltį ir badą kenčiančių savo brolių tėvynėje!

Neikime į tos dienos dvasių ir parodykime savo rimtumą, bei susipratimą. M.

JERSEY CITY, N. J.

Bažnyčios pašventimas. Jersey City šv. Onos parapijos lietuviai po 12 metų sunkaus ir nenuilstančio darbo susilaukė nuosavos bažnytėlės. Pašventimas atsisbus lapkričio 26 dieną, ketverge, per „Thanksgivingday“, 9 val. ryto. Visos apylinkės lietuviai yra užkviesti dalyvauti pašventimo iškilmėse. Parapijonas.

PATERSON, N. J.

Nauji vargonai. Mūsų bažnytėlė šiomis dienomis susilaukė naujų vargonų. Vargonai labai gražūs, dideli, pastatyti sulig naujausios metodos. Smagu, kad turėsim gražų savo bažnyčios papuošimą, bet dar smagiau dėl to, kad tuos vargonus mums patiekė lietuviai, Newarko lietuvių parap. vargoninkas, p. A. Radzevičius.

Prie progos turiu patėmyti, kad už vargonus užmokėta sulginamai labai pigiai, tik 1.800 dolerių, nors tikra jų kaina turėtų siekti į \$3.000. Taigi ar nereikėtų ir kitų lietuvių parapijų, kur apie vargonų įgijimą kalbama, klebonams į tai atkreipti dėmesį. Duodami užsakymą lietuviui, jie netik sužėdytų savo parapijai daug pinigų, bet ir savo parapijonams parodytų gražų pavyzdį—visada remti savuosius. Vietinis.

P. S. Girdėjau, kad p. Radzevičius jau pradėjęs dirbti ir kitus tokius vargonus—Homesteado lietuvių bažnyčiai. V.

Remkime "TAUTOS FONDA"
aukodami vienos dienos savo uždarbį!

L. D. 'Phone 585

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street

Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius

Patarnavimas visiem be skirtumo

Pasivažinėjimui

Sąžiningas

Veselijoms

Užganėdinantis

Krikštynoms

Greitas

ir t. t.

Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Mato Miluko

naujai uždėta

SPAUSTUVE

196 New York ave., Newark, N. J.

Visokius spaudos darbus atlieka

GREITAI

ARTISTISKAI

IR PIGIAI

-Polka - Venus

Prisiųsk 25c., o aplaikiysi ką tik išleistą polką partapijonui ir smuikai (skripkai); polka yra taip smagi, jog ir šimtamečiai senukai noriai ją šoka. Apart to ji papuoš partapijoną, nes jos viršėiai yra puikaus tikrai artistiško darbo. Viena kopija pasiųsta redakcijai dėl pažiūrėjimo.

Adresas autoriaus ir pardavėjo:

L. MISIUNAS,

Box 398, Pequabuck, Conn.

Reikalingas Vargoninkas

Reikalingas vedėjas ir blaivus vargoninkas, suprantantis gerai muziką ir mokantis vesti chorą.

Susisinti galima

„ZVAIGZDES“ Redakcijoje.